

Bijlage 1 Programma van Eisen – Perceel R15

In dit hoofdstuk is het Programma van Eisen weergegeven. Door het indienen van uw Inschrijving voor deze Opdracht verklaart u onvoorwaardelijk akkoord te gaan met alle eisen aan de Opdracht.

Inschrijving eisen

Nummer	Eis
Inschrijving eis 1	Uw Inschrijving is ondertekend door degene(n) die uw onderneming rechtsgeldig kan/kunnen vertegenwoordigen.
Inschrijving eis 2	Uw Inschrijving is ingericht volgens de in deze Aanbestedingsleidraad opgenomen instructies.
Inschrijving eis 3	Inschrijver gaat ermee akkoord dat deze niet gerechtigd is de meegeleverde bijlagen qua lay-out, dan wel qua vorm of tekst te wijzigen. Ook is het niet toegestaan deze bijlagen te vervangen door eigen documenten.
Inschrijving eis 4	U gaat akkoord met de in deze Aanbestedingsleidraad beschreven inschrijvings- en beoordelingsprocedure.
Inschrijving eis 5	Uw Inschrijving is opgesteld in de Nederlandse taal.
Inschrijving eis 6	U gaat ermee akkoord dat alle communicatie gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst wordt uitgevoerd in het Nederlands.
Inschrijving eis 7	Uw Inschrijving heeft een gestanddoeningstermijn van 90 dagen na de uiterste datum indienen Inschrijvingen. Tijdens deze periode heeft uw Inschrijving het karakter van een onherroepelijk aanbod. U bent tevens bereid die gestanddoeningstermijn op verzoek van Staatsbosbeheer in overleg te verlengen in bijzondere gevallen.
Inschrijving eis 8	U gaat er – onverminderd Inschrijving eis 7 - mee akkoord dat de gestanddoeningstermijn van uw Inschrijving, in het geval een gerechtelijke procedure wordt aangespannen, verlengd wordt tot minimaal twee weken na de datum van de onherroepelijke uitspraak (waartegen dus geen rechtsmiddelen meer kunnen worden aangewend) in de betreffende procedure.
Inschrijving eis 9	U gaat ermee akkoord dat aan uw Inschrijving voor Staatsbosbeheer geen kosten zijn verbonden, ook niet in het geval deze aanbesteding niet leidt tot het sluiten van een Raamovereenkomst en/of Wachtkamerovereenkomst.
Inschrijving eis 10	U gaat ermee akkoord dat Opdrachtgever zich het recht voorbehoudt om de aanbesteding te allen tijde, totdat tot ondertekening van de Raamovereenkomst ter opdrachtverstrekking ten gevolge op deze aanbestedingsprocedure wordt gekomen, geheel of gedeeltelijk te stoppen. U gaat ermee akkoord dat u in dit geval geen recht heeft op vergoeding van kosten gemaakt in het kader van deze aanbesteding of welke vergoeding dan ook en dat u geen aanspraken overigens zult hebben zoals – maar niet alleen - op hervatting van de aanbestedingsprocedure of op nakoming.
Inschrijving eis 11	U gaat ermee akkoord dat, zolang er geen overeenstemming is bereikt en zolang nog geen schriftelijke, door beide partijen ondertekende Raamovereenkomst tot stand is gekomen, er geen sprake is van enige

	gebondenheid van Opdrachtgever en er geen enkele verplichting is tot vergoeding van welke schade of kosten dan ook.
Inschrijving eis 12	U verklaart dat u zich in het kader van deze aanbesteding niet schuldig heeft gemaakt aan vooroverleg met mogelijke concurrenten, waarbij prijzen en wijze van offreren worden afgestemd.
Inschrijving eis 13	Alle door uw organisatie overgelegde gegevens zijn volledig en naar waarheid ingevuld en kunnen door u gestand worden gedaan. U gaat ermee akkoord dat indien u onjuiste en of onvolledige gegevens heeft verstrekt, u wordt uitgesloten van gunning, zonder recht op vergoeding van welke schade of kosten dan ook.
Inschrijving eis 14	In de UEA heeft u aangegeven dat u geen gedeelte van de opdracht aan derden geeft. Het uitvoeren van werkzaamheden met Onderaannemer is in zeer uitzonderlijke gevallen toegestaan en alleen toegestaan als de Opdrachtgever daarvoor vooraf toestemming heeft gegeven.
Inschrijving eis 15	Als Hoofdaannemer draagt u volledige verantwoordelijkheid voor de activiteiten van uw Onderaannemers. U verzorgt de communicatie namens en naar de Onderaannemer. Facturering van werkzaamheden die door Onderaannemer worden uitgevoerd, wordt door de Hoofdaannemer verzorgd. De Opdrachtgever ontvangt alleen facturen van de Hoofdaannemer.
Inschrijving eis 16	Uw Inschrijving bestaat voor zover gevraagd uit de volledig ingevulde en ondertekende bijlagen. Een niet volledige Inschrijving kan terzijde worden gelegd.
Inschrijving eis 17	Inschrijver gaat ermee akkoord dat ingezonden andere informatie niet in de beoordeling wordt betrokken.
Inschrijving eis 18	Inschrijver gaat ermee akkoord dat indien niet onvoorwaardelijk, c.q. onder voorbehoud wordt voldaan aan en ingestemd met alle eisen en criteria, de Inschrijving afvalt en niet verder wordt beoordeeld. Verwijzing naar overleg of onderhandelingen wordt gezien als een vorm van voorbehoud.
Inschrijving eis 19	Het inzenden van de Inschrijving houdt in dat wordt ingestemd met de aanbestedingsprocedure zoals omschreven in deze Aanbestedingsleidraad. En verklaart de Inschrijver bekend te zijn en akkoord te gaan met alle, in de Aanbestedingsdocumenten gestelde bepalingen en voorwaarden.
Inschrijving eis 20	In de UEA heeft u aangegeven dat u geen gedeelte van de Opdracht aan derden geeft Het uitvoeren van werkzaamheden met Onderaannemer(s) is in zeer uitzonderlijke gevallen toegestaan en alleen toegestaan als de Opdrachtgever daarvoor vooraf toestemming heeft gegeven.

Materie eisen

Nummer	Eis
	Algemeen
Materie eis 1	U voert de dienstverlening uit conform al het gestelde in deze Aanbestedingsleidraad, en alle bijbehorende bijlagen. Al het gestelde is integraal van toepassing op de dienstverlening.
Materie eis 2	Op deze diensten zijn van toepassing: A. Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI-2018); B. Gedragscode natuurbeheer: - Beheer van weidevogelgrasland - Beheer van bijzondere gras- en hooilanden; C. Kaderrichtlijn Afvalstoffen; D. De CROW-publicatie Werken op niet autosnelwegen – Werk in Uitvoering 96b – 2020. Het afgekomen maaisel is geen afval in de zin van de Wet Milieubeer maar valt onder de Kaderrichtlijn Afvalstoffen (Richtlijn 2008/98/EG) deze is in 2018 door de Richtlijn 2018/851/EU herzien. Hierin wordt aangegeven dat dit maaisel onder bepaalde voorwaarden gebruikt mag worden als grondstof in de land- en bosbouw of voor productie van energie uit biomassa.
Materie eis 3	Opdrachtnemer voert de opgedragen werkzaamheden op een professionele en vakbekwame wijze uit.
Materie eis 4	Opdrachtnemer gedooft, dat door derden werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden kunnen gelijktijdig plaatsvinden en kunnen in elkaar grijpen. De door Staatsbosbeheer en/of derden te verrichten werkzaamheden zijn onder andere beheer werkzaamheden aan: duinen, strand, bos, weilanden, akkers, rasters, wegen, paden en dergelijke.
Materie eis 5	Indien naar het oordeel van Opdrachtgever weer- en/of terreinomstandigheden de uitvoering naar de eis van goed werk onmogelijk maken en/of de veiligheid van de Opdrachtnemer en/of derden (zoals bezoekers) in het geding is, is Opdrachtgever bevoegd de bewerkingsvolgorde van de percelen te wijzigen of de werkzaamheden of een gedeelte van de werkzaamheden tijdelijk stil te leggen zonder dat de Opdrachtnemer aanspraak kan maken op verrekening, bijbetaling of schadevergoeding. Wel kan dit aanleiding zijn tot het aanpassen van de datum van oplevering.
Materie eis 6	Opdrachtnemer is op de hoogte van de gedragscode natuur- en bosbeheer en hanteert daar waar nodig deze gedragscode.
Materie eis 7	Om opgedane gebiedskennis en ervaring te behouden voert Opdrachtnemer (uitgezonderd overmacht) de gehele looptijd van de Raamovereenkomst de werkzaamheden uit met een vaste bezetting aan personeel. Bij externe inhuur van personeel, dienen deze voor zover mogelijk de gehele looptijd van de Raamovereenkomst te worden aangehouden om het fluctueren van kennis en ervaring zoveel mogelijk te beperken. Beperkte tussentijdse wijziging voor verbreden van kennis en ervaring is in overleg en met toestemming van de betreffende boswachter beheer toegestaan.

Materie eis 8	Opdrachtgever verstrekt per te maaien perceel en/of veld c.q. plaatsaanduiding een maai instructie, waar Opdrachtnemer zich aan dient te houden. De Opdrachtgever staat open voor advies, er wordt van de Opdrachtnemer tijdens de looptijd van de Opdracht een proactieve houding verwacht.
Materie eis 9	Onder het maaien van overjarig gewas wordt verstaan gewas ouder dan 2 groeiseizoenen.
Materie eis 10	Opdrachtnemer, medewerkers en eventuele Onderaannemers dienen ervaring te hebben met het maaien van natuurgraslanden met bijzondere en uiterst kwetsbare vegetatie op bodems met geringe draagkracht.
Materie eis 11	De Opdrachtgever is bevoegd schriftelijk voor of tijdens de uitvoering van het werk wijzigingen in de Raamovereenkomst, het werk of de voorwaarden van uitvoering aan te brengen. Na overleg en schriftelijke overeenstemming hierover, tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, zal de Opdrachtnemer gevolg geven aan de wijzigingen, ook indien daardoor de omvang van de werkzaamheden wordt vermeerderd of verminderd.
	Maaiperiode
Materie eis 12	Een maaiseizoen gaat globaal in op 15 augustus van een jaar en eindigt op 15 november van dat jaar. Er worden 3 maaiperiodes onderscheiden: 15 augustus – 10 september 10 september – 10 oktober (gunstigste periode voor vegetatie en dieren, prime time) 10 oktober – 15 november Utrecht- West 1. Westbroekse zodden: 1e helft week 36, 2e helft week 40 2. Bethunepolder: 1e helft week 35, 2e helft week 39 3. Bovenlanden Wilnis: compleet week 34 4. De Meije: compleet week 37 5. Nieuw Wulven: compleet week 34 Utrecht- Oost 6. Achterbergse hooilanden tussen week 38 en 40 7. Hellen Veenendaal tussen week 33 en 35 Met deze indeling beoogt de Opdrachtgever de kwaliteit voor de meest hoogwaardige vegetatie beter te borgen en het maaiseizoen te verbreden. De aangegeven oppervlakte voor prime time moet in die periode gemaaid en het maaisel afgevoerd worden.
Materie eis 13	Naast de belangen voor de vegetatie bij de keuze van de momenten van de maaibeurten, geven het weer en de dieren binnen het werkterrein ook hun grenzen aan. Maaien in het broedseizoen is in principe niet toegestaan, dit ter beoordeling van de boswachter beheer. Als einddatum van het broedseizoen wordt in het algemeen 15 juni voor weidevogelgrasland en 15 juli voor bijzondere gras- en hooilanden aangehouden, dit is afhankelijk van het seizoenverloop en ter beoordeling van de boswachter beheer (boswachter ecologie, vertegenwoordigd door de boswachter beheer).

Materie eis 14	Maaiperiode voor de graslanden die één keer gemaaid worden, ligt globaal genomen tussen 15 augustus en 15 november. Nadere opgave van de maaiperiode is te bepalen in overleg met de betreffende boswachter beheer.
Materie eis 15	Maaiperiode voor de graslanden die twee keer gemaaid worden, ligt globaal genomen tussen 15 juni en 15 juli, en tussen 15 augustus en 15 september. Nadere opgave van de maaiperiode is te bepalen in overleg met de betreffende boswachter beheer.
Materie eis 16	De uitvoering van in de Aanbestedingsleidraad genoemde en op tekening aangegeven werkzaamheden moeten in de genoemde maaiperiode afgesproken in het startoverleg zijn voltooid. Tenzij na overleg en schriftelijke toestemming anders is afgesproken.
Materie eis 17	De hierboven en in de omschrijving genoemde datums dienen beschouwd te worden als de meest waarschijnlijke datums, benaderd op basis van meerjarige gemiddelden. Het moment van uitvoering van het maaiwerk is sterk van het weer afhankelijk. Daarom zal de boswachter beheer jaarlijks de exacte aanvangsdatum op zijn vroegst 1 juni en voor 15 juli aangeven, waarbij de tijdsspanne tussen de aanvangsdatum en het moment van aankondiging ervan niet korter zal zijn dan één week. Ook de aankondiging van de datum waarop de werkzaamheden voltooid moeten zijn zal hieraan minimaal twee weken voorafgaan.
Materie eis 18	De te maaien locaties moeten elk jaar in de door de Opdrachtgever vastgestelde week opgeleverd worden. De werkzaamheden op deze locaties zijn sterk van het weer en andere plaatselijke omstandigheden afhankelijk de weken van oplevering kunnen jaarlijks sterk fluctueren en worden in nader overleg vastgesteld. In voorkomende plaatselijk extreme situaties kan besloten worden dat jaar het (de) betreffende perceel(en) niet te maaien.
Materie eis 19	De Opdrachtnemer meldt de boswachter beheer minimaal 3 weken voor de aanvang van het maaiseizoen zijn voorstel voor de volgorde van de te maaien natuurgraslanden, wanneer de werkzaamheden zullen gaan beginnen en zullen zijn beëindigd.
Materie eis 20	Eventueel meerwerk en/of extra werk alleen in opdracht van en gezamenlijk overleg en met schriftelijke toestemming van de boswachter beheer. En alleen als de planning bij de volgende collega boswachter beheer gestand gedaan wordt.
Materie eis 21	De Opdrachtnemer en de boswachter beheer overleggen ten minste 2 weken voor aanvang van de werkzaamheden over de volgorde van de te maaien natuurgraslanden. Minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de start van de uitvoering van de werkzaamheden in ieder perceel, bevestigen Opdrachtnemer en boswachter beheer per email het exacte moment en de locatie van de start van de uitvoering van de werkzaamheden.
Materie eis 22	Plusminus 2 weken voorafgaand aan de aanvang van de werkzaamheden, bezoekt de Opdrachtnemer de betreffende boswachter beheer en worden de natuurgraslanden geïnspecteerd, en daarvan vooral de bijzonderheden zoals de locatie van de tijdelijke depots, de rijpaden, bestaande oneffenheden, enz. Tevens vormen beheerder en Opdrachtnemer zich een duidelijk beeld van alle obstakels (verborgen zoals in het hoge gewas en/of deels verscholen in de bodem) en maken duidelijke afspraken over de wijze waarop deze obstakels worden gemarkeerd en/of (tijdig) weggenomen. De gemaakte afspraken

	worden vastgelegd in het verslag van de startbijeenkomst dat beschouwd wordt als een werkrapport.
Materie eis 23	De uitvoering van de werkzaamheden op zon- en feestdagen is in principe niet toegestaan. Dit is uitsluitend ter beoordeling van de boswachter beheer. Op zondagen is dit slechts toegestaan na vooraf verkregen schriftelijke toestemming van de boswachter beheer. De werkzaamheden mogen slechts plaatsvinden tussen zonsopkomst en zonsondergang, tenzij op verzoek van de Opdrachtnemer door de boswachter beheer anders is bepaald.
	Schades
Materie eis 24	Schades dienen door de Opdrachtnemer onmiddellijk te worden gemeld aan de boswachter beheer en indien derden betrokken de eigenaar van het goed.
Materie eis 25	De Opdrachtnemer herstelt voor zijn rekening, binnen een door de boswachter beheer te stellen termijn en tot genoegen van hem/haar alle schade vanwege de uitvoering van de werkzaamheden toegebracht aan eigendommen van Staatsbosbeheer en/of derden. Bij nalatigheid in de herstellingen zal één en ander door de Opdrachtgever gebeuren en zullen de kosten op de eerstvolgende betalingstermijn worden ingehouden, dan wel in rekening worden gebracht bij de Opdrachtnemer
Materie eis 26	De Opdrachtnemer dient de schade direct te herstellen, al is het in eerste instantie maar provisorisch, zodra de kans bestaat op grotere schade, ongevallen en/of uitbraak van vee.
Materie eis 27	De blijvende vegetatie binnen en/of buiten de aangegeven werkterreinen, niet beschadigen. Indien gewenst komt herstellen van deze schade voor rekening van de Opdrachtnemer. Tevens wordt voor elke beschadigde m2 vegetatie €300,- en voor elke beschadigde boom of struik €150,-/stuk in rekening gebracht welke op de eerstvolgende betalingstermijn worden ingehouden.
Materie eis 28	De bodemdruk van de rups aangedreven als getrokken materieel moet zodanig zijn dat geen blijvende spoorvorming (diepe rij- en sleepsporen) ontstaan. Diepe rij- en sleepsporen worden gedefinieerd door: - sporen dieper dan 3 cm (verticaal te meten tussen de zolen van twee schoenen, de ene op het maaiveld en de andere in het spoor) en langer dan 10 m totaal, te constateren en te meten binnen 7 dagen na het ontstaan; - het vegetatiedek op het maaiveld is losgescheurd van het vegetatiedek in het spoor; - het vegetatiedek is horizontaal verschoven.
Materie eis 29	Met schade wordt in dit geval ook bedoeld: het betreden door werknemers van de Opdrachtnemer van de omringende gebieden, het berijden met machines of voertuigen van reeds gerealiseerde delen of omringende gebieden, het morsen van brandstof of smeermiddelen, enzovoort.
Materie eis 30	De risico's op en de schades van niet goed functionerend materieel ten gevolge van bijvoorbeeld ongevallen, storingen, slangbreuk enz., inclusief berging-, reddingwerkzaamheden en bodemsanering enz., zijn geheel voor rekening en verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer.
Materie eis 31	De schades aan maai- en opraapmachines veroorzaakt door obstakels die voorafgaand aan de aanvang van de maaiwerkzaamheden bekend konden zijn bij de boswachter beheer (zoals stobben, geveld hout, peilbuizen, putringen, enz.) zijn voor rekening Staatsbosbeheer; schades ontstaan door

	obstakels of andere oorzaken die redelijkerwijs niet te voorzien waren door de boswachter beheer zoals een afgewaaid tak, illegaal gestort materiaal, gedeeltelijk begraven materiaal en materiaal dat met hoogwater binnendrijft enz. zijn voor rekening van de Opdrachtnemer.
	Verzekeringen
Materie eis 32	De Opdrachtnemer zowel als zijn Onderaannemer(s), dient (dienen) zich voor eigen rekening adequaat te verzekeren tegen schade als gevolg van wettelijke aansprakelijkheid, welke zou kunnen ontstaan door de uitvoering van de werkzaamheden en het gebruik van opdrachtnemersmaterieel. In geval van schade zal de W.A.- verzekering / bedrijfsaansprakelijkheid verzekering van de Opdrachtnemer, respectievelijk Onderaannemer(s) worden aangesproken. De hierboven bepaalde verzekering ontslaat de Opdrachtnemer niet van zijn verplichting alle schade volledig te herstellen en het werk volgens de technische omschrijving op te leveren. Deze wettelijke aansprakelijkheidsverzekering zal gedurende de werkzaamheden een adequate en passende dekking moeten verlenen. Indien door welke oorzaak dan ook, enige schade niet volledig volgens de polisvoorwaarden of volgens de verwachtingen van de Opdrachtnemer worden geëffectueerd, zal dit nimmer tot betalen van enigerlei schadevergoeding van de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer leiden.
	Vergunningen en ontheffingen
Materie eis 33	De Opdrachtnemer verstrekt Opdrachtgever inzage in de door derden aan hem verleende vergunningen, ontheffingen en dergelijke ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden.
	Maaien, uitvoering, Algemeen
Materie eis 34	Maaien van de aangegeven natuurgraslanden op terreinen met een hoge (grond)waterstand en veelal weinig draagkrachtige bodem en daarbij het maaisel afvoeren naar een door de Opdrachtgever aangewezen tijdelijk of definitief depot.
Materie eis 35	De locaties van de tijdelijke of definitieve depots zijn aangegeven op de verscheidene tekeningen (werkkaarten). In de situatie dat dit niet het geval is wordt uitgegaan van de locatie bij de dam/het damhek, c.q. in-/uitgang van het te maaien perceel.
Materie eis 36	De vegetatie moet gelijkmatig kort worden afgemaaid waarbij het (micro)reliëf van het terrein door de maa-inrichting precies gevolgd wordt, zonder bodemverwonding te veroorzaken. Maaihoogte c.q. maaidiepte tussen circa 4 cm en circa 10 cm. Dit zal definitief bepaald worden tijdens het startoverleg met de betreffende boswachter beheer.
Materie eis 37	Tijdens het maaien het aanwezige bodemreliëf volgen en aansluitend op het aangrenzende terrein uitvoeren.
Materie eis 38	Voor planten en dieren zal op elke locatie een nader aan te wijzen oppervlakte (circa 10%) niet gemaaid worden, zogenaamde flora en fauna stroken. Deze locatie(s) en vorm(en) van de overgangen (in principe grillig) worden jaarlijks aangegeven door de boswachter beheer. Indien deze stroken

	aansluiten aan een perceelgrens kunnen in het algemeen de kopakkers wel bereiden (uitdrukkelijk niet maaïen) worden. Dit om onnodige rijbewegingen en /of grote rijafstanden op het perceel te voorkomen. Een en ander in overleg met de betreffende boswachter beheer.
Materie eis 39	Hoeken, randen en slootranden(insteek) van het te maaïen perceel dienen compleet gemaaid en geraapt te worden, behalve wanneer dit uitdrukkelijk niet verlangd wordt.
Materie eis 40	a. De maaimachines, de opraapmachines en/of ander materieel mogen het vegetatiedek niet losscheuren, kapotscheuren of verplaatsen, bij zowel de werkgangen als bij het aan- en afrijden en draaien. b. Indien profielverstoringen van bodem of vegetatie dreigen of optreden tijdens de werkzaamheden in overleg met de boswachter beheer ter voorkoming of beperking hiervan direct de daartoe geëigende maatregelen treffen. De gevolgen van de profielverstoringen ontstaan door werkzaamheden van de Opdrachtnemer in overleg met de boswachter beheer herstellen, tenzij deze dit ongewenst acht. c. Verdichten van de ondergrond door trillingen (zoals met draaiende motor stilstaande machine) zoveel mogelijk voorkomen. d. Voor het verkrijgen van een gelijkmatige verdichting of om cultuurbederf te voorkomen de middelen van vervoer regelmatig laten versporen. e. De werkzaamheden zo uitvoeren, dat het berijden van al gerealiseerde delen door materieel zoveel mogelijk voorkomen wordt. f. Er mogen bij de uitvoering van de werkzaamheden geen beschadigingen ontstaan aan enige werken, terreininrichtingsdelen (zoals greppels, sloten, rasters, slagbomen, hekken, bebording, peilbuizen, dammen/duikers, enz.) en blijvende beplantingen of andere vegetaties. g. Het tijdens het maaïen of afvoeren op de gerealiseerde delen gemorst maaisel verwijderen. h. Tijdens de werkzaamheden in waterlopen, poelen, vennen, plassen en op paden, wegen en overige terreinen terechtgekomen maaisel verwijderen. i. Wegen, paden en fietspaden moeten dagelijks voor beëindiging van de werkzaamheden vrij worden gemaakt van gemorste grond, modder en dergelijke.
	Uitvoering, Rupsgedragen materieel
Materie eis 41	Op deze percelen maakt de Opdrachtnemer uitsluitend gebruik van materiaal op rups (maaitrekker, opraapcombinatie, hooibouwapparatuur etc.).
Materie eis 42	Dieren, insecten, amfibieën en zaden voldoende tijd geven uit het maaisel (zwad) te komen of te vallen.
Materie eis 43	Maaïen en ruimen dient plaats te vinden in 2 arbeidsgangen de tijd tussen deze arbeidsgangen is 24 tot 32 uur. Voor afwijken hiervan geldt dat dit is opgenomen in Specifieke aanvullende eisen per perceel of op aanwijzen en met schriftelijke toestemming van de betreffende boswachter beheer wordt bepaald.
Materie eis 44	Alleen wanneer er geen water op het maaiveld staat is een schotel- / cirkelmaaier of gelijkwaardig toegestaan. Maaïen met een (dubbelwerkende) messenbalk verplicht op aangegeven percelen of op aangeven van de betreffende boswachter beheer.

	Maaien met een klepelmaaier of hakselaar of maai-/zuigcombinatie is niet toegestaan.
Materie eis 45	Bij water op het maaiveld, alleen materieel inzetten met open doorlatende rupsbanden en maaien met een (dubbelwerkende) messenbalk.
	Afvoeren maaisel naar tijdelijk of definitief depot, Algemeen
Materie eis 46	a. De maaimachines, de opraapmachines en/of ander materieel mogen het vegetatiedek niet losscheuren, kapotscheuren of verplaatsen, bij zowel de werkgangen als bij het aan- en afrijden en draaien. b. Indien profielverstoringen van bodem of vegetatie dreigen of optreden tijdens de werkzaamheden in overleg met de boswachter beheer ter voorkoming of beperking hiervan direct de daartoe geëigende maatregelen treffen. De gevolgen van de profielverstoringen ontstaan door werkzaamheden van de Opdrachtnemer in overleg met de boswachter beheer herstellen, tenzij deze dit ongewenst acht. c. Verdichten van de ondergrond door trillingen (zoals met draaiende motor stil staande machine) zoveel mogelijk voorkomen. d. Voor het verkrijgen van een gelijkmatige verdichting of om cultuurbederf te voorkomen de middelen van vervoer regelmatig laten versporen. e. De werkzaamheden zo uitvoeren, dat het berijden van al gerealiseerde delen door materieel zoveel mogelijk voorkomen wordt. f. Er mogen bij de uitvoering van het werk geen beschadigingen ontstaan aan enige werken, terreininrichtingsdelen (zoals rasters, slagbomen, hekken, bebording, peilbuizen, dammen/duikers, enz.) en blijvende beplantingen of andere vegetaties. g. Het tijdens het maaien of afvoeren gemorste maaisel op de gerealiseerde delen verwijderen.
Materie eis 47	Tijdens de werkzaamheden in waterlopen, poelen, vennen, plassen en op paden, wegen en overige terreinen terechtgekomen maaisel verwijderen. Wegen, paden en fietspaden moeten dagelijks voor beëindiging van de werkzaamheden vrij worden gemaakt van gemorste grond, modder en dergelijke.
Materie eis 48	Transporten binnen het werkterrein mogen alleen over daartoe aangegeven rij- en werkstroken plaatsvinden.
Materie eis 49	Ter plaatse van kapot gereden wegen/paden dienen deze na afloop van de werkzaamheden te worden hersteld. Eén en ander tot genoegen van de boswachter beheer.
Materie eis 50	Bij water op het maaiveld alleen materieel inzetten met open, doorlatende rupsbanden.
	Afvoeren maaisel naar tijdelijk of definitief depot, Rupsgedragen machines
Materie eis 51	Op deze percelen maakt de Opdrachtnemer uitsluitend gebruik van materiaal op rups (maaitrekker, opraapcombinatie, hooibouwapparatuur etc.).
Materie eis 52	Vrijgekomen maaisel dient versneden te worden tot een maximale lengte van 16 cm. Uitzonderingen: - Zoals opgenomen in specifieke eisen per te maaien terrein; - Nader te bepalen door de betreffende boswachter beheer.

Materie eis 53	Binnen 1 kalenderdag na de wachttijd moet het maaisel van het perceel afgevoerd zijn naar en gestort worden op de aangegeven tijdelijke of definitieve depotlocaties. Voor afwijken hiervan geldt dat dit in overleg en met toestemming van de betreffende boswachter beheer wordt bepaald. Ruimen met een klepelmaaier of hakselaar met of zonder afzuigenheid per buis en/of werpplaat is niet toegestaan. Transport van maaisel naar opraapwagens door middel van een vorm van afzuigen is niet toegestaan.
Materie eis 54	Bij water op het maaiveld alleen materieel inzetten met open, doorlatende rupsbanden.
	Werkterrein
Materie eis 55	Met “het werkterrein” worden die oppervlakken bedoeld, waarop in de ruimste zin van het woord krachtens de Aanbestedingsleidraad werkzaamheden worden verricht, zodanig dat uitvoering naar de zin van goed en deugdelijk werk mogelijk is.
Materie eis 56	Specifieke begrenzingen van het werkterrein zijn niet op tekening aangegeven. Het werkterrein zal in overleg met de boswachter beheer nader worden bepaald.
Materie eis 57	De Opdrachtnemer wordt geacht zich op de hoogte te hebben gesteld van de ligging van het werkterrein en de plaatselijke omstandigheden.
Materie eis 58	De betrokken boswachter beheer borgt indien mogelijk vrije toegang tot de te maaien natuurgraslanden en de (tijdelijke) depotlocaties, met dien verstande dat de Opdrachtnemer zich voorafgaand aan de Inschrijving een duidelijk beeld vormt van de breedte van de toegangswegen en andere essentiële terreinkenmerken die door Staatsbosbeheer niet op korte termijn gewijzigd kunnen worden.
Materie eis 59	De Opdrachtnemer dient zelf voor het transport van machines en alle voor de uitvoering van het werk benodigde materieel zorg te dragen.
Materie eis 60	De transportwegen behoeven de goedkeuring van de boswachter beheer. Buiten de aangegeven transportwegen is het ten strengste verboden met voertuigen en/of ander materieel het terrein te betreden c.q. te belasten.
Materie eis 61	Locaties voor terreinen als opslagplaats voor keten, voertuigen, werktuigen en andere hulpmiddelen uitsluitend in overleg met de boswachter beheer. Huishoudelijk afval afvoeren. Een deel van het werkterrein ligt in gebieden die begraasd worden met runderen, paarden of schapen, in verband hiermee dienen de hekken altijd gesloten te worden. Verder is het mogelijk dat tijdens de werkzaamheden enige hinder wordt ondervonden van deze dieren.
Materie eis 62	Indien de Opdrachtnemer meer werkterrein nodig heeft buiten het aan het door de boswachter beheer toegewezen werkterrein, dan dient hij voor eigen rekening hiervoor te zorgen. Deze werkterreinen eerst in gebruik nemen als met de eigenaar en gebruiker van de grond een schriftelijke overeenkomst is aangegaan.
Materie eis 63	Slagbomen en hekken dienen na het passeren direct te worden gesloten of herplaatst
Materie eis 64	Waar tijdelijke voorzieningen worden getroffen na het gereedkomen van de werkzaamheden de situatie herstellen overeenkomstig de oorspronkelijke toestand.

	Materieel en materialen
Materie eis 65	Hygiëne protocol. Alle materieel van buiten het werkterrein brandschoon (gewassen en/of perslucht) aanvoeren. Op het materieel mag zowel op de buiten- als binnenzijde geen grond, zaden en of plantenresten van buiten het gebied, olie-, brandstofresten of andere verontreinig/vervuiling voorkomen. Dit geldt ook binnen het werkterrein bij verplaatsen van het ene naar het andere te maaien terrein / perceel indien er invasieve soorten en/of woekerplanten in het gemaaide perceel voorkomen. Bijzondere zorgvuldigheid is geboden als het materieel uit gebieden (buiten het werkterrein en/of binnen het werkterrein) met watercrassula of andere invasieve soorten en/of woekerplanten komt. Deze (exotische) planten vermeerderen makkelijk via zaad en kleine delen van de plant.
Materie eis 66	Hygiëne protocol. Indien geëist door de betreffende boswachter beheer dat de rupsen van binnen, buiten, tussen de schakels enz. brandschoon moeten zijn, en demonteren noodzakelijk is mag u hiervoor Euro 2.800,- per keer in rekening brengen.
Materie eis 67	Materieel voor het uitvoeren van de opdracht voorzien van biologisch afbreekbare smeeroliën en overige smeermiddelen. Bij gebruik van diesel als brandstof betreft dit minimaal biodiesel. De smeeroliën, smeermiddelen en brandstof in een afgesloten systeem houden.
Materie eis 68	Materieel met brandstof-, smeermiddelen- of olielekage zijn op het werkterrein niet toegestaan.
Materie eis 69	Het tanken van brandstof en bijvullen van olie van het materieel dient op een dusdanige wijze te worden uitgevoerd, dat vervuiling door lek- of morsbrandstof respectievelijk lek- of morsolie wordt voorkomen.
Materie eis 70	Op het werkterrein aanwezige voorraad brandstof, olie, smeermiddelen en anderszins opslaan in afgesloten ruimten voorzien van lekbak met voldoende inhoud om bij eventuele lekkage de maximaal opgeslagen inhoud te kunnen opvangen. Locatie in overleg met de boswachter beheer.
Materie eis 71	Een in het werkterrein aanwezige voorraadtank met brandstof moet voorzien zijn van een deugdelijke lekbak van voldoende inhoud. De maximale tankinhoud moet bij lekkage opgevangen kunnen worden. Bovendien moet de pompinstallatie op een deugdelijke manier af te sluiten of te blokkeren zijn. Locatie in overleg met de boswachter beheer.
Materie eis 72	Grote reparaties aan het materieel mogen niet in de natuurgraslanden / natuurgebieden worden uitgevoerd. Kleine reparaties aan machines kunnen plaatsvinden op een zogenaamd PE-doek of een brandstof, oliën en vetten absorptiemat.
Materie eis 73	Lekkende machines dienen ter bescherming van de natuurgraslanden, oppervlakte en bodemwater onmiddellijk te worden verwijderd.
Materie eis 74	Als gemotoriseerd materieel en/of materieel uitgerust met brandstof en/of hydraulische systemen onbeheerd in het terrein (niet zijnde het erf van een bedrijfspan) wordt achtergelaten, dan moet onder het motorgedeelte en onder de hydraulische installatie een brandstof-, olielekbak of olie absorptiemat met voldoende opvangcapaciteit gelegd worden. Locatie in overleg met de boswachter beheer.
	Maatregelen in het belang van het verkeer
Materie eis 75	Bij de uitvoering van de werkzaamheden het verkeer zo min mogelijk hinderen of stremmen.

	Voor zover van toepassing moeten ten behoeve van alle verkeerssoorten door de Opdrachtnemer ter plaatse van de uit te voeren werkzaamheden alle nodige en gewenste maatregelen worden getroffen, één en ander in nauw overleg met de boswachter beheer en indien wenselijk met de wegbeheerder/politie.
Materie eis 76	Het onderhouden, desgewenst gedurende 24 uur per dag van de aangebrachte maatregelen. De Opdrachtnemer moet alle benodigde verkeersborden, afzethekken, baakschilden, omleidingsborden etc. conform CROW-publicatie Werken op niet autosnelwegen – Werk in Uitvoering 96b – 2020 en nadere door de wegbeheerder/politie/boswachter beheer te stellen eisen, plaatsen, onderhouden en na gereedkomen van de werkzaamheden, weer verwijderen.
Materie eis 77	De Opdrachtnemer moet zorg dragen dat van zonsondergang tot zonsopgang alsmede wanneer door omstandigheden in het bijzonder van atmosferische aard het zicht minder dan 200 m. bedraagt, alle verlichting brandt.
Materie eis 78	Onder verkeersmaatregelen wordt een pakket van maatregelen verstaan, dat voor de duur van de uit te voeren werkzaamheden, of een deel daarvan, wordt getroffen in verband met in- en uitritten, versmallingen, verleggingen en afsluitingen van rijstroken, rijbanen, fiets- en voetpaden.
Materie eis 79	Het treffen van verkeersmaatregelen omvat de aanvoer, het plaatsen, het instandhouden, het verwijderen en de afvoer van alle voor die maatregelen benodigde hulpmiddelen, voor zover hiervoor geen afzonderlijke teksten in de Aanbestedingsleidraad zijn opgenomen. Indien de aard van de uit te voeren werkzaamheden of de wijze van uitvoering daartoe aanleiding geeft, behoort tot het treffen van verkeersmaatregelen tevens het aanpassen van de maatregelen die nodig zijn om het verkeer van rijstrook, fiets- en voetpad te doen veranderen.
	Uitzetwerk en instructies
Materie eis 80	Voor zover zulks niet duidelijk uit de Aanbestedingsleidraad blijkt, wordt de situering door de boswachter beheer aangegeven.
Materie eis 81	Voordat met de werkzaamheden kan worden begonnen, moet overleg gevoerd worden met de betreffende boswachter beheer over zoals het tijdstip van aanvang, werkvolgorde, stroken die dat jaar niet gemaaid worden, grenzen werkterrein, waarlangs gereden kan worden, hygiëne protocol en dergelijke.
Materie eis 82	Instructies uitvoerend en machine bedienend personeel Voordat met de uitvoering van de werkzaamheden wordt begonnen, geeft de Opdrachtnemer aan de hand van door de boswachter beheer ter beschikking gestelde informatie/gegevens instructies aan zijn personeel, onderaannemers en verhuurders van materieel voor Opdrachtnemer, betreffend de uitvoeringstechnieken en achtergronden van deze werkzaamheden.
	Verontreiniging
Materie eis 83	De Opdrachtnemer is gehouden bodemverontreiniging te voorkomen. Indien zich onverhoopt toch een verontreiniging van de bodem, grondwater en/of oppervlaktewater zou voordoen, dan wel indien er een redelijk vermoeden bestaat dat er een verontreiniging is opgetreden, dan is de Opdrachtnemer verplicht: - deze verontreiniging direct aan de boswachtere beheer te melden,

	- op zijn kosten het nodige onderzoek te (laten) verrichten naar de aard en de omvang van de verontreiniging, - op zijn kosten te zorgen voor de sanering van de verontreiniging.
Materie eis 84	Zowel het onderzoek naar de omvang van de verontreiniging als de maatregel voor sanering behoeven de goedkeuring van de boswachter beheer. Dit alles uitvoeren conform de Wet Bodembescherming en Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren.
	Communicatie
Materie eis 85	Gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst zorgt Opdrachtnemer voor één contactpersoon (aanspreekpunt) en een vaste vervanger die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke uitvoering en gedelegeerd eindverantwoordelijke. Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever tijdig indien er sprake is van opvolging of vervanging van de vaste contactpersonen.
Materie eis 86	De Opdrachtnemer geeft de naam en het mobiele telefoonnummer van de uitvoerder die dat jaar dagelijks minimaal 60 minuten voorafgaand en minimaal 60 minuten na afloop van de werkzaamheden, telefonisch bereikbaar is.
Materie eis 87	De namen en mobiele telefoonnummers van de betreffende boswachter beheer worden in een latere fase bekend gemaakt. Ook zij zijn dagelijks minimaal 60 minuten voorafgaand en minimaal 60 minuten na afloop van de werkzaamheden, telefonisch direct bereikbaar.
	Rapportage
Materie eis 88	De boswachter beheer maakt werkrapporten op in drievoud (boswachter beheer, Opdrachtnemer en de contractbeheerder) waarin de stand van het werk en andere vermeldenswaardige bijzonderheden worden opgenomen. Voor frequentie zie materie eis 87, 88 en 89.
Materie eis 89	Van het jaarlijkse startoverleg en het evaluatiegesprek tussen de boswachter beheer, en de Opdrachtnemer worden ook verslagen gemaakt. Deze worden ook als een werkrapporten beschouwd.
Materie eis 90	Indien Opdrachtnemer en boswachter beheer zich met de inhoud van het werkrapport kunnen verenigen, tekenen zij dit voor akkoord. Boswachter beheer en Opdrachtnemer tekenen eveneens indien zij zich niet met de inhoud van het werkrapport kunnen verenigen, doch dan onder de toevoeging van een aantekening waaruit blijkt tegen welke passages en om welke redenen zij bezwaar hebben.
Materie eis 91	Boswachter beheer en Opdrachtnemer ontmoeten elkaar regelmatig voor het houden van een voortgangsbespreking. Afhankelijk van de tijdsduur en complexiteit van de opdracht wordt de frequentie hiervan afgesproken. Keuze van de locatie, tijdstip en de agenda van de voortgangsbespreking wordt verzorgd door de Opdrachtgever. Waarin tenminste de volgende onderwerpen worden besproken: - Algemene voortgang en resultaten; - Kennis uitwisselen; - Vooruitblik en uit te voeren acties.
Materie eis 92	Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van de eindrapportage per (nadere) overeenkomst met daarin tenminste de volgende onderdelen:

	- Resultaten per deelgebied zoals locatie, oppervlakte en afgevoerde hoeveelheid maaisel - Werkwijze en afwijkingen - Advies voor beheer volgende maaibeurt / maaiseizoen - Bijzonderheden - Bestand met gps gegevens met de buitengrenzen van de gemaaide percelen en die van aangewezen dat jaar niet te maaien delen (flora en fauna stroken). Deze eindrapportage dient uiterlijk 2 weken na het afronden van de Nadere Overeenkomst bij de betreffende boswachter beheer en contractbeheerder ingediend te zijn.
Materie eis 93	Boswachter beheer controleert of de gegevens informatie accuraat is, overeenstemt met wat is uitgevoerd en of de Opdrachtnemer eventueel actie verwacht van Opdrachtgever in het licht van een opgetreden risico dat buiten de invloedsfeer ligt van Opdrachtnemer.
Materie eis 94	In het werkrapport en/of voortgangsverslag wordt onder andere expliciet vastgelegd de stand van het meer-, minder en extra werk met daarbij de financiële consequenties voor beide partijen.

	Commercieel
Materie eis 95	De prijsopbouw vindt plaats conform het bij de Aanbestedingsleidraad gevoegde Inschrijfbiljet behorend bij het/de perceel(en) waarop wordt ingeschreven. U wijzigt de opmaak hiervan niet. Voor een toelichting op het invullen, zie materie eisen commercieel en Inschrijvingsbiljet.
Materie eis 96	Inschrijver geeft in de prijs invulkolom de prijs per hectare per maaibeurt op in Euro's exclusief BTW en exclusief de oppervlakte van de flora en fauna stroken ongeacht vorm en locatie.
Materie eis 97	De prijzen zijn gebaseerd op een vastgestelde prijs per hectare zoals opgegeven in het inschrijvingsbiljet. Indien de totale oppervlakte voor maaien en afvoeren maaisel van het perceel in een jaar afwijkt van de totale oppervlakte zoals opgenomen in het inschrijvingsbiljet, vindt verrekening plaats van de kosten, conform de door u opgegeven prijs per hectare.
Materie eis 98	De door Inschrijver aangeboden eenheidsprijzen, zoals opgenomen in het Inschrijvingsbiljet zijn inclusief alle kosten zoals en voor zover van toepassing, maar niet uitputtend: transportkosten, de salariskosten, de overheadkosten (als onder meer huisvesting en salariskosten van niet productief personeel), de kosten voor ondersteunend werk zoals planning, de kosten voor het gebruik van apparatuur (als onder meer pc's en fax), kosten voor rapportages, kosten voor gesprekken met de Opdrachtgever, reistijden en kosten, voorrijkosten, in te zetten hulpmiddelen, te vervangen onderdelen rekening houdend met de garantietermijn en alle bijkomende kosten. Ook de kosten van de uitwerking en realisatie van de kwalitatieve gunningcriteria worden geacht in de tarieven te zijn opgenomen.
Materie eis 99	Opdrachtnemer voert de Nadere Overeenkomst uit tegen de ingediende eenheidsprijzen zoals opgegeven op het Inschrijvingsbiljet.
Materie eis 100	Voor niet beschreven werkzaamheden worden nadere tariefafspraken gemaakt die in lijn liggen met de tarieven uit de aanbesteding.
Materie eis 101	Opdrachtnemer stelt de facturen op per beheereenheid. Opdrachtnemer vermeldt op de facturen alleen de afgewerkte natuurgraslanden die geheel

	zijn afgerond en vermeldt uitdrukkelijk als van meer- of minderwerk of extra werk sprake is. Deze factuur dient te zijn gespecificeerd per beheereenheid, gemaaid en afgerond terrein, eenheid, aantal eenheden, tarief per eenheid en BEC nummer.
Materie eis 102	Opdrachtnemer verzendt de facturen aan Opdrachtgever - zodra van een beheereenheid de natuurgraslanden zijn afgewerkt en - de betreffende boswachter beheer een prestatieverklaring heeft afgegeven.
Materie eis 103	Indien betaling in termijnen is overeengekomen vindt betaling van de laatste termijn plaats als de betreffende (deel)opdracht volledig is voltooid.
Materie eis 104	Niet correcte of niet complete facturen worden per E-mail geretourneerd, Opdrachtnemer stuurt dan opnieuw een gecorrigeerde factuur toe.
Materie eis 105	Opdrachtnemer is akkoord dat de betalingstermijn die Staatsbosbeheer hanteert bij correcte en compleet ingediende facturen 30 dagen is vanaf datum van ontvangst.
Materie eis 106	Opdrachtnemer factureert digitaal naar digitale.facturen@staatsbosbeheer.nl .
Materie eis 107	E-facturing: Opdrachtgever gaat in de komende jaren geheel over op elektronisch factureren. Dat betekent dat Opdrachtgever elektronische facturen (e-factuur) wenst te ontvangen. Een e-factuur is een gestructureerd elektronisch bestand (geen pdf) waarbij de vereiste gegevens altijd op een vaste plek met specifieke codering in het bestand staan. Zie voor meer informatie (op termijn) over e-factureren met Staatsbosbeheer: https://tradeinterop.com/e-factureren-staatsbosbeheer.
Materie eis 108	De Opdrachtnemer is op werkdagen telefonisch en per E-mail tijdens kantoor uren bereikbaar.
Materie eis 109	Opdrachtnemer garandeert een maximale responstijd van 1 werkdag, ingaande na de dag van ontvangst, voor het beantwoorden van een vraag of het in behandeling nemen van een klacht. In geval van een klacht komt Opdrachtnemer binnen 3 werkdagen, ingaande na de dag van ontvangst, met een passende oplossing.
Materie eis 110	Opdrachtnemer heeft een proactieve en oplossingsgerichte houding bij problemen, klachten of andere calamiteiten.
Materie eis 111	Bij perscontacten wordt altijd contact opgenomen met de betreffende boswachter publiek.
	Juridisch
Materie eis 112	U conformeert zich volledig en onvoorwaardelijk aan de bijgevoegde Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI-2018), (Bijlage 10).
Materie eis 113	U gaat ermee akkoord dat uw en/of andere (leverings-) voorwaarden nadrukkelijk uitgesloten zijn.
Materie eis 114	U gaat ermee akkoord dat de Raamovereenkomst en/of de Wachtkamerovereenkomst naar verwachting in zullen gaan op 1 juli 2024 en een looptijd tot 31 december 2025 met de mogelijkheid voor de Staatsbosbeheer om de Raamovereenkomst en/of de Wachtkamerovereenkomst met één (1) keer twee (2) jaar te verlengen.

Materie eis 115	Artikel 19 (voorschot) van de ARVODI-2018 is niet van toepassing.
Materie eis 116	Als aanvulling op artikel 21 van de ARVODI-2018 bedraagt de korting wegens te late oplevering, zonder toestemming van de Opdrachtgever, per dag €250,-. Eventuele kortingen zullen bij de termijnbetalingen worden ingehouden. De toegepaste korting laat het recht van de Opdrachtgever op volledige vergoeding, van de als gevolg van te late oplevering geleden schade, onverlet.
Materie eis 117	In afwijking van artikel 21, derde lid, van de ARVODI-2018 geldt dat de aansprakelijkheid is beperkt tot driemaal de waarde (exclusief BTW) van de Nadere Overeenkomst. De beperking van de aansprakelijkheid als hiervoor bedoeld komt te vervallen: - Ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel; - Indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van Opdrachtnemer of diens personeel; - Indien sprake is van bodem en/of oppervlakte water en/of grondwatervervuiling.
Materie eis 118	ARVODI-2018, artikel 24 Intellectuele eigendomsrechten sub. 24.1 en 24.2 zijn niet van toepassing.
Materie eis 119	Opdrachtnemer verklaart middels Inschrijving expliciet dat hij bekend is met de Wet Arbeid Vreemdelingen, en dat hij conform het gestelde hier naar zal handelen.